

ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА
О ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

Члан 1.

У Закону о основном образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, бр. 74/08, 71/09 и 104/11) у члану 12. став 5. мијења се и гласи:
„(5) Језик и култура националних мањина изучавају се у оквиру проширеног програма као факултативна настава.“

Члан 2.

Члан 25. брише се.

Члан 3.

Члан 26. брише се.

Члан 4.

У члану 31. у ставу 3. послије тачке а) додаје се нова тачка б) која гласи:
„б) се број одјељења, односно ученика смањи испод прописаног броја,“.
Досадашње т. б) и в) постају т. в) и г).

Члан 5.

Члан 36. мијења се и гласи:
„(1) Други страни језик изучава се од шестог разреда до краја основног образовања.
(2) Одлуку о другом страном језику у школи доноси школски одбор уз претходно прибављену сагласност министра најкасније до краја јуна текуће године за наредну школску годину.
(3) Школа је дужна да, прије упућивања захтјева Министарству, спроведе анкету међу ученицима који ће од септембра похађати наставу шестог разреда и њиховим родитељима, те затражи, на основу резултата спроведене анкете, већине захтјева родитеља, друштвених потреба и кадровских могућности, сагласност за увођење другог страног језика.“

Члан 6.

Члан 37. мијења се и гласи:
„(1) У школи се користе уџбеници и наставна средства које одобри министар.
(2) Министар најкасније до 31. марта доноси Каталог уџбеника за наредну школску годину.“

(3) Каталог уџбеника из става 2. овог члана састоји се из списка обавезних и списка необавезних уџбеника.“

Члан 7.

У члану 38. послѣје става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) Уџбеници и наставна средства морају да буду урађени у складу са наставним програмом.“

Досадашњи ст. 2, 3, 4, 5. и 6. постају ст. 3, 4, 5, 6. и 7.

Члан 8.

Члан 42. мијења се и гласи:

„(1) У основном образовању настава се организује по тријадама.

(2) Прву тријаду чини: први, други и трећи разред.

(3) Другу тријаду чини: четврти, пети и шести разред.

(4) Трећу тријаду чини: седми, осми и девети разред.

(5) Настава по тријадама реализује се у складу са важећим наставним планом и програмом.“

Члан 9.

У члану 43. послѣје става 5. додаје се нови став 6. који гласи:

„(6) Изузетно од става 4. овог члана, Министарство може, на захтјев школе, дати сагласност за скраћење наставног часа, који не може трајати краће од 30 минута.“

Члан 10.

Члан 44. мијења се и гласи:

„(1) Наставни процес реализује се у редовним, комбинованим и специјалним одјељењима.

(2) Редовно одјељење је састављено од ученика истог разреда и има максимално 30 ученика, а оптимално 25 ученика.

(3) У редовно одјељење могу бити укључена највише два ученика са сметњама у развоју, која имају рјешење надлежног центра за социјални рад, односно налаз и мишљење првостепене стручне комисије, у складу са законским прописима којима је уређена ова област.

(4) Ученик са аутизмом, или елементима аутизма, који је укључен у редовно одјељење, може се бројчано оцјењивати, ако је то у најбољем интересу ученика;

а) приједлог за промјену начина оцјењивања, директору школе, подноси родитељ ученика, на иницијативу разредног, односно, одјељенског вијећа;

б) директор школе по добијању приједлога, прибавља мишљење надлежне здравствене установе о психофизичкој спремности ученика и мишљење стручне комисије о педагошко психолошкој оправданости промјене начина оцјењивања;

в) стручну комисију формира директор и чине је: стручни сарадници школе, разредни или предметни наставник и одјељенски старјешина;

г) по прибављеном мишљењу надлежне здравствене установе и стручне комисије, директор школе доноси одлуку о промјени начина оцјењивања.

д) уколико је одлука позитивна, престаје примјена чл. 68. основног текста закона.

(5) За једног ученика са сметњама у развоју број ученика у редовном одјељењу се смањује за два у односу на оптималан број, а за два ученика са сметњама у развоју, број ученика у редовном одјељењу се смањује за четири ученика.

(6) Комбиновано одјељење је одјељење састављено од ученика два или више разреда.

(7) Комбиновано одјељење од два разреда има максимално 18 ученика.

(8) Комбиновано одјељење од два разреда у које је укључен један ученик са сметњама у развоју може имати максимално 16 ученика, док комбиновано одјељење од два разреда у која су укључена два ученика са сметњама у развоју може имати максимално 14 ученика.

(9) Комбиновано одјељење од три разреда има максимално 12 ученика.

(10) Комбиновано одјељење од три разреда у које је укључен један ученик са сметњама у развоју може имати максимално десет ученика, док комбиновано одјељење од три разреда у која су укључена два ученика са сметњама у развоју може имати максимално осам ученика.

(11) Комбиновано одјељење од четири или пет разреда има максимално десет ученика.

(12) Комбиновано одјељење од четири или пет разреда у које је укључен један ученик са сметњама у развоју може имати максимално осам ученика, док комбиновано одјељење од четири или пет разреда у која су укључена два ученика са сметњама у развоју може имати максимално шест ученика.

(13) Школа је дужна да у мају и јуну текуће школске године затражи сагласност Министарства на формирање одјељења за наредну школску годину.

(14) У специјална одјељења уписују се дјеца којој је рјешењем надлежног центра за социјални рад, односно налазом и мишљењем првостепене стручне комисије препоручено школовање у специјалним одјељењима.

(15) У специјална одјељења, по захтјеву родитеља, могу да буду укључена и друга дјеца са сметњама у развоју, ако је то у најбољем интересу дјетета.

(16) Максималан број ученика у специјалном одјељењу је десет.

(17) Уколико школа нема услове да формира специјално одјељење, ученик из ст. 13. и 14. овог члана упућује се у најближу основну школу у којој има могућност школовања у специјалном одјељењу.

(18) У случају непостојања могућности из става 16. овог члана, ученик се укључује у редовно одјељење у школи коју похађа.

(19) Уколико постоји заинтересованост школа, локалне заједнице и родитеља за дјецу из ст. 13. и 14. овог члана, могу се формирати специјална одјељења у једној школи са територије јединице локалне самоуправе, у која могу да буду укључени сви ученици са територије јединице локалне самоуправе.“

Члан 11.

У члану 52. у ставу 4. ријечи: „јавних прихода“ замјењују се ријечима: „посебних намјена“.

Члан 12.

У члану 56. став 2. мијења се и гласи:

„(2) Школа је дужна да у писаној форми обавијести родитеља да дијете није уписано у школу, да не похађа редовно наставу или неоправдано изостаје са часова, те да родитеља позове на разговор.“

Послије става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Уколико дијете након обавјештења из става 2. овог члана не почне да похађа наставу, школа о томе обавјештава надлежни центар за социјални рад или надлежни орган јединице локалне самоуправе.“

Члан 13.

У члану 82. у ставу 2. у тачки г) ријеч: „и“ брише се и додаје се запета.

У тачки д) последије ријечи: „вијећа“ додаје се ријеч: „и“.

Послије тачке д) додаје се нова тачка ђ) која гласи:

„ђ) премјештање из одјељења у одјељење.“

Став 6. мијења се и гласи:

„(6) Укор директора, укор наставничког вијећа и премјештање из одјељења у одјељење изричу се за теже повреде обавеза ученика утврђене овим законом.“

Послије става 17. додаје се нови став 18. који гласи:

„(18) Школски одбор је дужан да донесе Правилник о дисциплинској и материјалној одговорности ученика.“

Члан 14.

У члану 105. у ставу 1. у тачки а) последије ријечи: „спрему“ ријеч: „и“ брише се и додаје се запета.

Послије тачке а) додаје се нова тачка б) која гласи:

„б) имају положен стручни испит за рад у васпитно-образовном процесу и“.

Досадашња тачка б) постаје тачка в).

Послије става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

„(7) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети Правилник о етичком кодексу радника основне школе.“

Члан 15.

У члану 106. у ставу 1. тачка се замјењује запетом и додају се ријечи: „осим наставе енглеског језика и вјеронауке коју реализују предметни наставници“.

Став 5. брише се.

Досадашњи став 6. постаје став 5.

Члан 16.

У члану 107. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Број извршилаца из става 1. овог члана прописује се Правилником о финансирању основних школа.“

Члан 17.

У члану 110. последије става 7. додаје се нови став 8. који гласи:
„(8) Министар заједно са министром надлежним за област здравља доноси Правилник о систематском прегледу радника запослених у школи у року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.“

Члан 18.

У члану 114. у ставу 13. последије ријечи: „коначна“ додају се ријечи: „и против те одлуке није дозвољена жалба, али се може покренути радни спор пред надлежним судом“.

Последије става 15. додаје се нови став 16. који гласи:
„(16) Изузетно, у случајевима изненадног одсуства наставника и стручних сарадника због болести и другог оправданог одсуства, када обављање послова не трпи одгађање, директор школе може без расписивања јавног конкурса закључити уговор о раду на одређено вријеме са наставником и стручним сарадником, који има радно искуство и који испуњава услове прописане овим законом и подзаконским прописима којима се дефинише врста и степен стручне спреме наставника и стручних сарадника, најдуже до 60 дана, уколико у тој школи нема наставника са непуном нормом часова, а који испуњава прописане услове.“

Досадашњи ст. 16, 17. и 18. постају ст. 17, 18. и 19.

Члан 19.

Последије члана 114. додаје се нови члан 114а. који гласи:
„Члан 114а.

(1) На захтјев радника школе, а с циљем омогућавања радницима лакше обављање радних обавеза и рационализације трошкова превоза, школе се могу споразумјети о трајном премјештају радника који имају закључене уговоре о раду на неодређено вријеме са школом, на истим радним мјестима.

(2) У случају из става 1. овог члана, трајни премјештај се може извршити уз сагласност у писаној форми оба радника, оба директора и сагласност Министарства.“

Члан 20.

Члан 116. мијења се и гласи:
„Дисциплински поступак покреће се и спроводи у складу са посебним колективним уговором за запослене у области образовања и културе Републике Српске и актом школе којим се уређује дисциплинска и материјална одговорност радника.“

Члан 21.

Члан 117. мијења се и гласи:
„(1) Теже повреде радних дужности су:
а) неостваривање циљева и задатака васпитно-образовног рада,

- б) одбијање радника да извршава своје радне обавезе одређене уговором о раду и рјешењем о 40-часовној радној недјељи,
- в) одбијање наставника и стручног сарадника да изводи наставу,
- г) одбијање наставника, стручног сарадника и осталих радника да оду на комисијски лекарски преглед,
- д) крађа, намјерно уништење, оштећење или незаконито располагање средствима школе, као и наношење штете трећим лицима коју је школа дужна да надокнади,
- ђ) злоупотреба положаја са материјалним или другим посљедицама за школу,
- е) насилно понашање према ученицима, радницима и трећим лицима,
- ж) кориштење алкохолних пића или опојних средстава током радног времена,
- з) долазак на посао у алкохолисаном стању или под утицајем опојних средстава,
- и) неоправдан изостанак са посла у трајању од три дана у календарској години,
- ј) организовање инструктивне наставе за ученике основних школа и организовање курсева за ученике школе у којој ради,
- к) испитивање и оцјењивање ученика супротно овом закону и правилницима,
- л) довођење непримјереним понашањем и дјеловањем у питање основне моралне вриједности и васпитне улоге школе и просвјетног радника,
- љ) организовање ученика у политичке сврхе,
- м) изазивање националне или вјерске нетрпељивости,
- н) вријеђање на часу или у школи ученика, цијелог одјељења, родитеља ученика или радних колега,
- њ) организовање или учествовање у продаји књига или друге робе ученицима,
- о) примање било којег облика материјалне користи од ученика, његових родитеља или од других лица,
- п) онемогућавање контроле стручним савјетницима и инспекцијским органима,
- р) уношење оружја у школски простор,
- с) сексуално узнемиравање или злостављање ученика,
- т) непоштовање радног времена,
- ћ) непримјерено понашање према ученицима, омаловажавање и вријеђање ученика,
- у) наплаћивање тестова ученицима и
- ф) употреба дуванских производа на часу.

(2) Уколико радник школе дође у алкохолисаном стању или постоји сумња да је у школу дошао под утицајем опојних средстава, директор школе дужан је да одмах о томе обавијести надлежну организациону јединицу Министарства унутрашњих послова и упути радника на лекарски преглед.

(3) Директор школе удаљава са рада наставника, стручног сарадника и другог запосленог у школи до окончања дисциплинског поступка:

- а) ако је затечен у вршењу радњи за које се основано сумња да представљају кривично дјело или да угрожавају имовину веће вриједности,
- б) ако утврди да је дошао под утицајем алкохола или опојних средстава,
- в) ако се насилнички понаша према ученицима, радницима школе и осталим лицима и

г) ако је против радника покренут кривични поступак за дјела учињена против достојанства личности, морала, службене дужности, полног интегритета, злостављања дјетета, полног и другог насиља над дјететом или малољетним лицем.

(4) Ако директор не поступи сагласно ставу 3. овог члана, наставника, стручног сарадника, васпитача или другог радника удаљава министар, у року од 15 дана од дана достављања обавјештења, при чему се разматра и кажњава и поступак директора.“

Члан 22.

У члану 125. после става 16. додаје се нови став 17. који гласи:
„(17) У изузетним случајевима, Министарство у име оснивача разрешава поједине чланове школског одбора, председника или школски одбор ако се:
а) доносе незаконите одлуке,
б) неоправдано изостаје са сједница школског одбора и
в) несавјесним радом онемогућава рад школског одбора.“
Досадашњи став 17. постаје став 18.

Члан 23.

Послије члана 125. додаје се нови члан 125а. који гласи:
„Члан 125а.

Школски одбор приватне школе именује оснивач.“

Члан 24.

Члан 140. мијења се и гласи:
„(1) За подручје једне или више јединица локалне самоуправе формира се актив директора основних школа.
(2) Актив директора из става 1. овог члана чине директори свих основних школа са територије једне или више јединица локалне самоуправе.
(3) Актив директора обавља следеће послове:
а) предузима мјере за унапређивање васпитно-образовног рада у школама,
б) организује заједничке стручне службе за школе у свом подручју,
в) размјењују информације о потребном стручном кадру да би се омогућило ангажовање наставника до пуне седмичне норме у другој школи,
г) сарађује са Министарством и јединицама локалне самоуправе, те другим друштвеним партнерима и
д) разматра и друга питања од значаја за рад школа у свом подручју.
(4) Рад актива уређује се пословником о раду.
(5) Председници актива директора за свој рад одговарају министру.
(6) Министар доноси упутство којим се прописује начин организовања актива директора основних школа.“

Члан 25.

Послије члана 140. додаје се нови члан 140а. који гласи:
„Члан 140а.

(1) За подручје једне или више јединица локалне самоуправе могу да се формирају и активи стручних сарадника, секретара и рачуновођа школа, а у зависности од заинтересованости радника.
(2) Рад актива из става 1. овог члана уређује се пословником о раду.“

Члан 26.

У члану 155. став 1. мијења се и гласи:

„(1) Школа може средства обезбјеђивати издавањем школског простора, о чему одлуку доноси школски одбор.“

У ставу 3. последије ријечи: „школе“ додају се ријечи: „и користе се искључиво за одржавање школских простора“.

Члан 27.

У члану 157. у ставу 4. т. г) и д) бришу се.

Тачка е) мијења се и гласи:

„е) наложи школи да покрене поступак пред надлежним органом да се прогласе ништавним јавне исправе и увјерења издата на основу података из евиденције коју води школа уколико су издата супротно одредбама закона, других прописа и општих аката донесених на основу закона,“.

Досадашње т. ђ), е), ж), з), и), ј), к), л) и љ) постају т. г), д), ђ), е), ж), з), и), ј) и к).

Послије става 4. додају се нови ст. 5. и 6. који гласе:

„(5) Лице које сматра да су његова права повријеђена, може се, ради заштите својих права, обратити надлежној инспекцији у року од три мјесеца од дана сазнања за учињену повреду, а најкасније у року од шест мјесеци од дана учињене повреде.

(6) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона и других прописа у дијелу који се односи на запошљавање, рад и радне односе врши инспекција надлежна за рад и радне односе.“

Члан 28.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01-553/14

Датум: 10. април 2014. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић